

Samen op zoek naar antwoorden

Wetenschapswinkel, terugblik op het jaar 2020

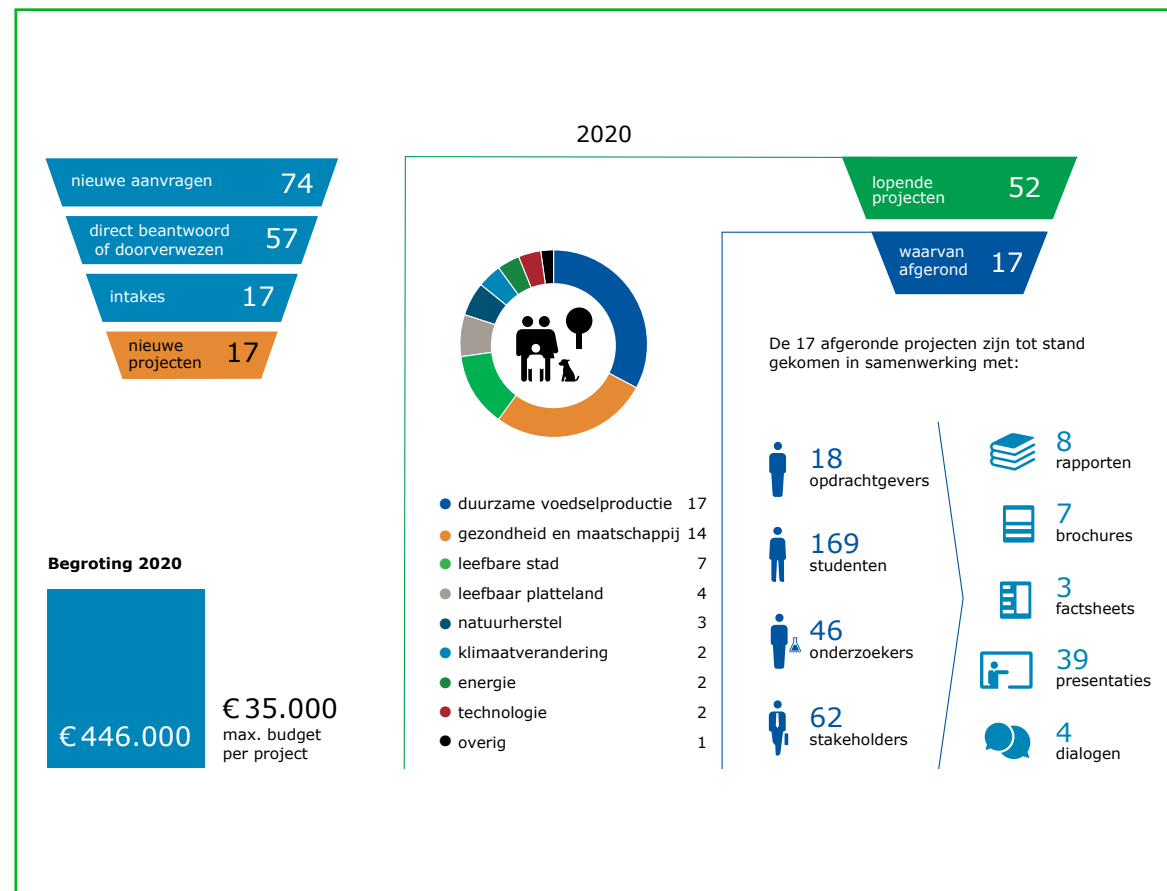
WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Samen op zoek naar antwoorden

Wetenschapswinkel, terugblik op het jaar 2020

De Wetenschapswinkel van Wageningen University & Research (WUR) is er voor onderzoeksvragen en maatschappelijke problemen die aansluiten bij het Wageningse kennisdomein en 'Sustainable Development Goals'. De onderzoeksvragen zijn afkomstig van initiatiefrijke burgers, maatschappelijke organisaties of sociale ondernemers. Ze liggen op het gebied van leefomgeving, gezondheid, leefstijl en levensomstandigheden. Gemene deler is dat er beperkte (financiële) middelen zijn voor onderzoek en dat de vragenstellers gemotiveerd zijn om met de onderzoeksresultaten zelf verder aan de slag te gaan.

Studenten en onderzoekers van WUR voeren de onderzoeksprojecten uit samen met de aanvragende organisatie(s). Daarmee geeft WUR invulling aan haar maatschappelijke taak, waarbij maatschappelijke waarde vooral ontstaat bij gebruik of toepassing van de onderzoeksresultaten.

In 2020 afgeronde projecten

Voor het overzicht van inspirerende onderzoeken is de website www.wur.nl/wetenschapswinkel een bron van informatie.

Wetenschapswinkelproject: Een digitale inspiratiekaart voor de vergroening van Amsterdamse buurten

Uit onderzoek van de Wetenschapswinkel van Wageningen University & Research uit 2018 is gebleken dat het vergroenen van buurten een relatief hoge maatschappelijke én economische meerwaarde oplevert voor de stad Amsterdam. Met name de aanleg van buurttuinen of zogenaamde postzegelparken bleek waardevol. Zo draagt dit stadsgroen bijvoorbeeld bij aan biodiversiteit maar ook aan het welzijn van omwonenden.

In dit project is samen met betrokken partijen uit de stad gezocht naar kansrijke locaties voor vergroening. Met het ruimtelijk-economisch model Global Detector is beoordeeld welke gebieden hoog of laag scoren op bepaalde indicatoren. Uiteindelijk is er zo een inspiratiekaart ontstaan die laat zien op welke plekken in Amsterdam vergroening veel impact kan hebben. De 40 meest kansrijke locaties zijn daarbij opgenomen in de website van Buurtgroen020.

Voordat een plek kan worden vergroend zijn er meerdere aandachtspunten die verdere verdieping vereisen, zoals bodemkwaliteit maar ook bestemmingsplannen en regelgeving en het enthousiasme van en draagvlak bij omwonenden. De inspiratiekaart en de lijst van geschikte locaties was daarmee geen eindpunt, maar juist een nieuw startpunt.

Wetenschapswinkelproject: Een digitale inspiratiekaart voor de vergroening van Amsterdamse buurten

Eerder opgedane kennis opnieuw ingezet

Een startpunt waarbij onverwacht de Coronaperiode een rol ging spelen. Omdat studenten niet zoals gepland de door de onderzoekers gemaakte kaarten konden valideren, is gevraagd aan de mensen in de buurten om dit zelf te doen. En dat pakte goed uit. Ook door een betrokken opdrachtgever, goede onderzoekers en de begeleidingscommissie kon zo ingespeeld worden op de actuele ontwikkelingen. Een goed voorbeeld van participatief onderzoek.

Een onderzoeksmethode voor de landbouw is vertaald naar het signaleren van kansrijke plaatsen om te vergroenen. Dit geeft aan hoe eerder opgedane Wageningse kennis kan helpen bij het beantwoorden van aan de Wetenschapswinkel gestelde vragen. Het ontginnen van een nieuw werkterrein heeft ook weer nieuwe impact. Wat voor Amsterdam is ontwikkeld, kan mogelijk ook toegepast worden in steden als Den Haag, Berlijn en Parijs.

Exposure in de media

[Terugkijken: Expert meeting onderzoek naar 'Inspiratiekaart buurtgroen' \(buurtgroen020.nl\)](#)

[Videoreportage van NH-nieuws over de Inspiratiekaart buurtgroen \(buurtgroen020.nl\)](#) en [Minstens 40 Amsterdamse pleinen geschikt voor nieuwe postzegelparken | Het Parool](#)

Projecten

De waarde van ecosysteemdiensten in de Lutkemeerpolder

De Lutkemeerpolder is onderdeel van de zogenaamde groenscheggenstructuur van Amsterdam. De scheggen leveren schone lucht en leefgebied voor flora en fauna. Het economische belang ervan wordt onderschat.

Door de Wetenschapswinkel is onderzoek gedaan naar de waarde van de ecosysteemdiensten die de Lutkemeerpolder levert.

Menselijke urine als meststof

Antroponix vroeg aan de Wetenschapswinkel uit te zoeken in hoeverre menselijke urine bruikbaar is als meststof bij voedselproductie. Urine bevat waardevolle nutriënten maar er is nog weinig bereidheid om voedsel te eten dat geteeld is met gebruik van urine.

Projecten

Kennis rond verminderen CO₂ uitstoot voeding

Prepit wil mensen verleiden tot het eten van producten met een lage CO₂-uitstoot. Er ontbrak nog kennis over de uitstoot van CO₂, vanaf de productie totdat het in de supermarkt ligt. Vraag aan de Wetenschapswinkel was te onderzoeken welke kennis ontbreekt en deze waar mogelijk aan te vullen.

Zin in zorglandbouw

Zorgboerderij 't Paradijs en Stichting Omslag vroegen de Wetenschapswinkel te onderzoeken wat zorgboeren ten diepste drijft, hoe die drijfveren zichtbaar worden in de bedrijfsvoering en hoe het gesprek over de drijfveren op gang kan worden gebracht.

Projecten

Boeren zonder land, hoe is dat mogelijk?

Een toenemend aantal beginnende boeren is op zoek naar eigen land. Er is geen land in de familie of er is te weinig eigen vermogen om land te kunnen kopen. De Vereniging Toekomstboeren heeft de Wetenschapswinkel gevraagd uit te zoeken hoe beginnende boeren op andere wijze dan via de gebruikelijke weg van aankoop en pacht, langdurig toegang kunnen krijgen tot land in eigendom bij derden.

How to provide the sowing seed box to women in Tanzania?

The Corazon foundation wants to contribute to WHO's ambition of zero hunger in the world by distributing Sowing Seed boxes and training materials to Tanzania in close collaboration with Caritas. The foundation asked the Science Shop what is needed to use the full potential of their program in Tanzania'.

Projecten

Een digitale inspiratiekaart voor de vergroening van buurten in Amsterdam

Uit eerder onderzoek van de Wetenschapswinkel bleek dat het vergroenen van Amsterdamse buurten een relatief hoge maatschappelijke én economische meerwaarde oplevert. Vooral bij de initiatieven ten behoeve van kleine groene plekken wegen de baten vaak ruimschoots op tegen de kosten. In dit vervolgproject is samen met betrokken partijen een digitale inspiratiekaart ontwikkeld die kan helpen bij het vinden van geschikte locaties om de stad te vergroenen met een buurttuin of 'postzegelpark'.

Ontwikkeling en professionalisering van onderwijs op de boerderij: Leerarrangementen in het groen

Onderwijszorgboerderijen lijken geschikt voor het leveren van maatwerk voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Een netwerk van onderwijzorgboerderijen heeft de Wetenschapswinkel gevraagd te onderzoeken welke strategieën kunnen bijdragen aan het realiseren van een professionele, effectieve en duurzame onderwijszorgboerderij-sector.

Projecten

Engaged research connecting community with higher education

ENtRANCE (ENGaged ReseArch coNnecting Community with higher Education) is a EU Erasmus+ project. It aims to explore and enhance the social responsibility of students, academic staff and academic institutions delivering scientific research to support their local communities which face societal challenges.

Een gezonde voedselkeuze bij kinderen

Een gezonde voedselkeuze is voor kinderen best lastig omdat er veel ongezond voedsel makkelijk beschikbaar is en kinderen allerlei ongezonde mediaprikkels krijgen.

Eliza Health Media wil daar verandering in aanbrengen en technologie inzetten om juist een gezonde keuze te stimuleren. Er is een tool ontwikkeld voor kinderen. Gaat die tool ook verandering geven richting gezondere voedselkeuzes? Met deze vraag klopten ze aan bij de Wetenschapswinkel.

Projecten

Experimenteer Lokaal Thuis

Thuis heeft in de afgelopen jaren haar plekje in de Wageningse samenleving veroverd. Als plaats van ontmoeting, om dingen te delen, initiatief te nemen en samen te werken aan een sociaal en ecologisch duurzame samenleving. De Wetenschapswinkel richtte zich op het verkennen en het nader duiden van de werkwijze, ontwikkeling en waardecreatie van Thuis.

Anders buitenspelen: Een onderzoek naar het spelen en bewegen in de buitenruimte door kinderen en jongeren

De Branchevereniging Spelen & Bewegen wil spelen en bewegen in de buitenruimte door kinderen en jongeren stimuleren door het ontwikkelen van buiten speelplekken. De resultaten van het onderzoek worden ingezet om speelplekken aan te laten sluiten bij de speelbehoefte van kinderen.

Projecten

Toekomstvisie Watermuseum

Het Watermuseum in Arnhem werkt aan het vergroten van het 'waterbewustzijn' en biedt daartoe informatie over zoetwater, waterzuivering, drinkwater en waterveiligheid. Het museum heeft de Wetenschapswinkel gevraagd om te helpen bij het ontwikkelen van haar toekomstvisie, waar ook de mondiale ontwikkelingen in worden meegenomen.

De grenzen aan vrijwilligerswerk als knelpunt

Door de overdracht van gemeentelijke taken naar vrijwilligersorganisaties neemt de druk op vrijwilligers toe. De Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen (DKK) in Gelderland wil weten wat de consequenties zijn van deze toenemende druk en hoe ze de groeiende vraag naar vrijwilligers het hoofd kan bieden. Daartoe is de Wetenschapswinkel gevraagd onderzoek te doen naar rollen, taken en verantwoordelijkheden in de veranderende situatie.

Projecten

Aanvullend financieren, hoe starters te helpen naar eigen boerderij?

BD landbouwbedrijven worden vaak overgenomen of gestart door ondernemers die zelf geen (familie) kapitaal hebben, terwijl de kapitaalbehoefte groot is. In dit project is onderzocht hoe starters zonder kapitaal toch een bedrijf kunnen starten.

Fairbnb, towards tourism that enhances the livability of a community

Fairbnb asked the Science Shop to help increase community involvement in their alternative airbnb platform. They asked also to help improving their dashboard to monitor occupation rates and collect other tourism data.

Terugblik

In 2020 hebben we een evaluatie uitgevoerd onder de projecten die we in 2017 hebben afgerond. Opvallend is dat alle organisaties aangeven blij te zijn met de uitgevoerde projecten.

De resultaten van de onderzoeksprojecten hebben bijvoorbeeld geleid tot de ontwikkeling van een visie en bijbehorende nieuwe terreininrichting bij een welzijnsorganisatie, waren basis voor een geslaagde subsidieaanvraag bij een provincie, leverden nieuwe fondsen op voor zeilvakanties voor gehandicapten en gaven de onderbouwing bij een innovatie prijsvraag voor een pilot van drijvende eilanden voor voedselproductie.

Ook de samenwerking werd positief beoordeeld. Een uitzondering was een opdrachtgever die aangaf dat het stroef liep met samenwerkingspartners maar tegelijkertijd gaf hij ook aan: "Het is toch een mooie en bruikbare rapportage geworden die nog steeds regelmatig wordt geraadpleegd en gedeeld."

Colofon

Wageningen University & Research (WUR) ondersteunt via de Wetenschapswinkel onderzoeksprojecten op initiatief van organisaties in de samenleving en van ondernemende groepen burgers. Met de Wetenschapswinkel geeft WUR invulling aan haar maatschappelijke taak.

Onderzoeksvragen moeten aansluiten bij een van de sustainable development goals en bij het Wageningse kennisdomein van voeding en voedselproductie, leefomgeving, gezondheid, leefstijl en levensomstandigheden. De onderzoeksprojecten worden uitgevoerd door studenten en onderzoekers van WUR.

Voor meer informatie of het indienen van een onderzoeksproject, neem contact met ons op: wetenschapswinkel@wur.nl

Alle Amsterdamse afbeeldingen in dit jaarverslag zijn afkomstig van De Gezonde Stad.
